

ДОВЕДЕННЯ ДО САМОГУБСТВА ЯК СПОСІБ ПСИХІЧНОГО НАСИЛЬСТВА

Собко Г.М.

професор кафедри кримінального права та кримінології ОДУВС

к.ю.н., доцент

Проблеми, які існують на теперішній час серед малолітніх і неповнолітніх стисло пов'язані з проблемами, які існують в Україні, а саме: низький рівень соціальної забезпеченості, недостатнє фінансування культури та спорту та дозвілля дітей. При цьому інтернет ресурси зараз є найдоступнішими, ціна за доступ до яких складає мінімальну вартість, яка є сприйнятливою до будь-якої сім'ї та доступ до яких можливо вчинювати всюди: у школі, дома та в місцях де знаходяться особа у вільний час. Крім цього достатня велика зайнятість батьків на робочих місцях та не здатність приділяти достатньої уваги проблемам дітей. Іноді діти, які не дуже відкриті до спілкування зі своїми друзями в таких випадка місце друзів та родичів, займає інтернет. До не так давно ніхто не міг би навіть подумати, що інтернет може спричинити шкоду життю та здоров'ю дитини. Але ж в будь-якому соціумі існують соціопати, які в наслідок різних психічних розладів або ненависті до інших осіб, бажають причинити смерть іншій людині, і навіть не людині, а дитині, що суттєво обтяжує ці суспільно небезпечні діяння. Крім цього особливістю цих злочинців є те що вони вчиняються руками самої неповнолітньої дитини відносно себе.

Якщо особа взагалі не досягла віку кримінальної відповідальності, а від цього і можна зробити висновок, що вона не є суб'єктом злочину. Згідно ч.2 ст. 27 КК України виконавцем злочину є особа яка використовує інших осіб для вчинення суспільно-небезпечного діяння, які не є суб'єктами злочину. Якщо вважати, що такі групи як «Синій кит» та «Тихий дім» використовують певні техніки за допомогою яких, доводять дітей до самогубства, але ж не способом, який вказане у ст. 120 КК України, а саме: систематичним знущання та образами. Способи які використовують ці групи зовсім інші, вони нібито розуміють цих покинутих дорослими дітей та розуміють проблеми цих дітей, але ж замість того, щоб допомагати вийти з цього психічного стану, вони грають на слабкій та не сформованій психіці дитини і приводять їх до думок, що єдиним виходом з цієї ситуації є самогубство. При чому як зрозуміло, що ці «Сині кити» поступово формують у особи бажання вчинити самогубство, коли на перших завданнях вони дають завдання, які приучують дітей до відчуття болі, коли особа вже привикає до постійного відчуття болі, виходом є самогубство. Всі розуміють, що навіть не глибокі порізи на тілі дитини – це відчуття болі, яка доповнюється ще підлітковими проблемами, коли у них складається враження, що їх ніхто не розуміє. Але ж ця поступова (порухова) координація дії жертви (дитини) є свого роду гіпнотичної практикою, опосередкованою. За час спілкування з координаторами цих дій дитина підкорюється іншій людині, і вона стає єдиною, яка на цей час найближча до дитини. При вивченні кримінального права, всі пам'ятають, що спричинення смерті може

бути пряме та опосередкованим. На наш погляд тут існує опосередковане спричинення шкоди, і дії цих координаторів, як вже було вказано вище виходять за рамки ст. 120 КК України «Доведення до самогубства» тому, що в доведенні до самогубства, особа не позбавляється права вчинити чи утриматись від вчинення цього діяння, тоді як к діях цих координаторів існує пряма загроза гибелі близьких родичів цієї дитини, якщо вона відмовиться від останнього завдання, яким є «самогубство». Діти, які і так відчують, що вони самотні і ніяк не можуть допомогти родичам у їх тяжкому житті, крім цього, ще ї можуть їм завдати певної шкоди своїм батькам. Як відомо із ЗМІ, що навіть коли затримують осіб причетних до координаторів цих груп або саме їх, пред'явити обвинувачення дуже складно, ще жодного не було. На нас погляд, це відбувається тому, що по-перше законодавець не передбачав охорону таких відносин в законі України про кримінальну відповідальність, а по-друге відбувається не правильна кваліфікація, ні за тією статтею кримінального законодавства. На наш погляд, у таких випадках потрібна кваліфікація за п. 2 та п. 14 ч. 2 ст. 115 КК, зрозуміло що така позиція визиває дуже багато неузгодженостей проте спробую проаналізувати. Особа-координатор спрямовує свої дії на спричинення смерті іншої особі, вона усвідомлює суспільно небезпечний характер своїх дій, передбачає наслідки і бажає їх настання. Даний приклад стосується осіб, які не досягли віку кримінальної відповідальності, а саме 14 років, тому що кримінальна відповідальність за умисне вбивство настає з 14 років. Так як особа, яка вчиняє вбивство себе (самогубство) не є суб'єктом, а згідно ч. 2 ст. 27 КК у таких випадках дії особи, яка не є суб'єктом делегуються особі, яка його використовує для вчинення злочину і у нашому прикладі – це і є координатор. Без сумнівів, що згідно визначення умисного вбивства ч. 1 ст. 115 КК – умисне протиправне заподіяння смерті іншій особі, а у нашому прикладі ця ознака відсутня, проте все інше повністю відповідає суспільно небезпечному діянню.

Як відомо ці злочини є зовсім новими для закону України про кримінальну відповідальність, тому вони ще не відображені в законі, проте необхідно всебічне розглядати цю проблему і привести закон у відповідний вигляд, де було би передбачена відповідальність саме за психічне примушування до самогубства.

Література:

1. Кримінальний кодекс України: станом на 15 лютого 2016 року.: Право, 2016. – 266 с.